

اولویت‌بندی راهبردهای توسعه گردشگری شهری در بافت تاریخی شهر قزوین با بهره‌گیری از تکنیک ANP و SWOT

فاطمه ایزدفر^{۱*}، زهرا سادات سعیده زرآبادی^۲

۱- کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، واحد علوم تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

Izadfar.Srbiau@gmail.com

۲- دانشیار شهرسازی، گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، واحد علوم تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

Z.Zarabadi@srbiau.ac.ir

چکیده

گردشگری امروزه یکی از مسائل مهم و مؤثر اقتصادی و یکی از عوامل برجسته‌ی ارتباط اجتماعی و فرهنگی است. در این میان، مکان‌های تاریخی، به دلیل نمایش هویت شهرها، از ارزش بسیار زیادی جهت جذب گردشگر برخوردارند، که به تصویر کشیدن این ارزش‌ها مبنایی برای تصمیم‌گیری مربوط به حوزه گردشگری و میراث فرهنگی است. شهر قزوین با برخورداری از بافتی تاریخی و واجد ارزش مرمت، حفاظت و نگهداری و با دارا بودن پتانسیل‌های بسیار مناسب گردشگری، دارای پارامتر مهم شکل‌گیری گردشگری شهری و امکان توسعه‌ی آن است. علی‌رغم وجود طرح‌های متعدد، مشکلات بافت در سال‌های اخیر افزایش یافته است و نیاز به احیای فعالانه بافت، همچنین بالفعل‌سازی پتانسیل‌های بالقوه‌ی گردشگری و هویت تاریخی که ضامن حیات واقعی و مدنی شهری است را ضروری نشان می‌دهد. بنابراین، برای فراهم کردن بستر مناسب توسعه گردشگری شهری، شناسایی جاذبه‌ها و منابع در مرحله اول و سپس ارزیابی و اولویت‌بندی در مرحله بعدی، امری ضروری است. در این مقاله، روش تحقیق توصیفی و تحلیلی است، که با اتکا به پیشینه تحقیق، بررسی اسناد مربوط به بافت تاریخی قزوین و مطالعات میدانی (پرسشنامه) به تحلیل مسئله می‌پردازد. با استفاده از تکنیک SWOT به شناخت قوت‌ها و ضعف‌های داخلی بافت تاریخی شهر قزوین در جذب گردشگر و نیز شناسایی فرصت‌ها و تهدیدهای خارج از بافت تاریخی پرداخته شده است تا راهبردهایی برای تقویت نقاط قوت و فرصت‌های آن و مرتفع کردن ضعف‌ها و از بین بردن تهدیدهای موجود حاصل شود، همچنین به منظور اولویت‌بندی راهبردهای ارائه شده از روش فرآیند تحلیل شبکه‌ای^۱ ANP استفاده شده است. که کارکرد گردشگری بافت تاریخی شهر قزوین را به سطح عالی ارتقا می‌دهد.

کلمات کلیدی: گردشگری شهری، بافت تاریخی، شهر قزوین، ANP، SWOT

^۱ Analytic Network Process (ANP)